Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego, PG_00201347		
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	4.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Badań Krajobrazu i Kształtowania Środowiska		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr inż. Joanna Poczobut	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć						
Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	45.0	20.0	0.0	0.0	0.0	65
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy				
Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	65	8.0	27.0	100

Cel przedmiotu	
	Poznanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz znaczenia relacji człowiek-środowisko;nogólnych zasad kształtowania i użytkowania przestrzeni w ramach zrównoważonego rozwoju; podstawowych rodzajów kształtowania sfery przyrodniczej i kulturowej środowiska w aspekcie przestrzennym Podkreślenie znaczenia kształtowania odpowiedniej jakości struktury środowiska dla trwałego rozwojuUwypuklenie roli jakości krajobrazu jako kategorii estetycznej eksponującej wartości sfery przyrodniczej i kulturowej

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[GPMU2_K02] jest gotowa do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych z zakresu geografii ekonomiczno-społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę we współpracy z różnymi podmiotami w tym z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego	w szerokim zakresie efektywnie współpracuje ze specjalistami z różnych dziedzin (urbanistyki, prawa, ochrony środowiska, projektowania infrastruktury techn.), a także z obywatelami i przedsiębiorcami , w procesie kształtowania ładu przestrzennego z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[GPMU2_K03] jest gotowa do inicjowania i organizowania działań na rzecz społeczeństwa oraz ochrony środowiska naturalnego regionu, kraju, Europy we współpracy z rożnymi podmiotami i władzami różnych szczebli	aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego kraju i regionu	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[GPMU2_K04] jest gotowa do rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania jego etosu, przestrzegania zasad etyki zawodowej przez siebie i wymagania tego od innych	identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[GPMU2_U01] formułuje i rozwiązuje złożone i nietypowe problemy gospodarki przestrzennej oraz proponuje ich innowacyjne rozwiązania z uwzględnieniem nieprzewidywalności procesów przestrzennych	stosuje w szerokim zakresie interdyscyplinarne podejście w praktyce gospodarki przestrzennej pozwalające identyfikować i rozwiązywać złożone problemy zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GPMU2_W02] definiuje w pogłębionym stopniu złożoność pojęcia rozwoju zrównoważonego i ładu przestrzennego oraz rozumie ich znaczenie dla gospodarki przestrzennej	rozpoznaje i stosuje pojęcie rozwoju zrównoważonego i ładu przestrzennego oraz rozumie ich znaczenie dla gospodarki przestrzennej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[GPMU2_W04] wymienia w pogłębionym stopniu metody i narzędzia (ilościowe, jakościowe, kartograficzne) badań w gospodarce przestrzennej	identyfikuje i używa w szerokim zakresie formy, metody i narzędzia ochrony przestrzeni (środowiska, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu

A. Problematyka wykładuA.1. Pojęcie i zakres kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu.A.2. Równowaga krajobrazu i krajobraz zrównoważony jako cele i wyznaczniki zakresu kształtowania środowiska.A.3. Główne zasady funkcjonowania środowiska przyrodniczego jako podstawa dla jego kształtowania.A.4. Zasady, kierunki i formy kształtowania środowiska przyrodniczegoA.5. Przykłady studiów kształtowania krajobrazów wiejskich i miejskich z "gdańskiej szkoły" geoekologii.A.6. Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego jako kategoria polityki przestrzennejA.7. Właściwości środowiska kulturowego miejscaA.8. Uwarunkowania polityki przestrzennej ochrony środowiska kulturowego miejsca (miejscowości, regionu)A.9. Kierunki polityki przestrzennej kształtowania środowiska kulturowego miejsca (miejscowości, regionu)A.10. Zarządzanie jakością przestrzeni środowiska kulturowego miejscaB. Problematyka ćwiczeńB.1. Indywidualne tematy ćwiczeń dla każdego zespołu projektowego (5- 6 osobowego)B.2. Delimitacja obszaru miejsca wg kryteriów przyrodniczych i kulturowychB.3. Rozpoznanie przyrodniczych i kulturowych właściwości miejscaB.4. Rekonstrukcja procesu budowy i transformacji środowiska miejsca (w oparciu o kartograficzne materiały źródłowe)B.5. Identyfikacja istotnych czynników (przyrodniczych i kulturowych) tożsamości miejscaB.6. Diagnoza stanu i prognoza zmian w środowisku miejscaB.7. Cele polityki przestrzennej ochrony środowiska miejscaB.8. Założenia polityki przestrzennej dobrej kontynuacji trwałego rozwoju środowiska miejscaB.9. Kierunki (wariantowe scenariusze) kształtowania środowiska miejsca

Wymagania wstępne i dodatkowe

posiada znajomość komponentów środowiska przyrodniczego, zasobów dziedzictwa kulturowego, podstaw ochrony i kształtowania przestrzeniśrodowiska geograficznego, głównych metod analizy i obrazowania przestrzeni

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Egzamin pisemny	51.0%	50.0%
Praca zaliczeniowa	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęćBuchwald K., Engelhardt W., 1975, Kształtowanie krajobrazu a ochrona przyrody, PWRiL, Warszawa.Hopfer A, Cymerman R., Nowak R., 1982, Ocena i waloryzacja gruntów wiejskich, PWRiL, Warszawa.Kistowski M., Wiśniewski P., 2020, Krajobraz rolniczy jako przedmiot ochrony i kształtowania (w:) Środowiskowe uwarunkowania realizacjiprzedsięwzięć w krajobrazie rolniczym województwa kujawsko-pomorskiego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Bydgoszcz, s. 30-48.Przewoźniak M., 2002, Kształtowanie środowiska przyrodniczego miast. Przykłady z regionu gdańskiego, Wydział Architektury Polit. Gdańskiej,Gdańsk.Żarska B., 2007, Ochrona krajobrazu, Wyd. SGGW, WarszawaUstawa o ochronie przyrody z 16. IV. 2004 r. (Dz. U nr 92, poz. 880)Ustawa Prawo wodne z 18.VII. 2001 r. (Dz. U nr 115, poz. 1229)Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 3.II. 1995 r. (Dz. U nr 121, poz. 1226)Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami)A.2. studiowana samodzielnie przez studentaBartkowski T., 1981, Kształtowanie i ochrona środowiska, PWN, Warszawa-Poznań.Gosztyła M., Pasztor P., 2013, Konserwacja i ochrona zabytków architektury, Rzeszów.Kadłuczka A., 2000, Ochrona zabytków architektury. Zarys doktryn i teorii (t.1), Kraków.Małachowicz E., 1988, Ochrona środowiska kulturowego, PWN, Warszawa.Małachowicz E., 2007, Konserwacja i rewaloryzacja architektury w środowisku kulturowym, Warszawa.Rymaszewski B., 2005, Polska ochrona zabytków, Warszawa.Tomaszewski A. (red.), 2000, Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku, Warszawa.Zalasińska K., Zeidler K., 2015, Wykład prawa ochrony zabytków, Warszawa-Gdańsk.
	Uzupełniająca lista lektur	czasopismo AuraFeilden B.M., Jokilehto J., 1998, Management Guidelines for World Cultural Heritage Sites, ICCROM, Romeakty prawne odnoszące się do ochrony środowiska, w tym Prawo ochrony środowiska z 27.IV. 2001 r. (Dz. U nr 62, poz. 627) i Usta-wa o lasach z28.IX.1991 r. (Dz. U nr 101 poz. 444)Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie Listy Skarbów Dziedzictwa (Dz. U. 2017 poz.928)Poczobut J., 1996, Ochrona konserwatorska terenu dolin Potoku Oliwskiego w Gdańsku - Oliwie; maszynopis, praca kończąca PodyplomoweStudium Konserwacji Zabytków Urbanistyki i Architektury na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, Warszawa-Gdańsk.Poczobut J., 2004, Rewitalizacja zabytkowych zespołów zabudowy mieszkaniowej na przykładach małych miast Polski północnej wobec zasadzrównoważonego rozwoju; maszynopis, praca doktorska, promotor: prof. Wiesław Anders, Gdańsk.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wykład: egzamin pisemnyĆwiczenia: wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie projektu-- egzamin pisemny testowywykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacjaich wyników-Podstawowe kryteria ocenyŁączna ocena z przedmiotu stanowi wynikową ocenę z uzyskanych składowych - zaliczeń z ćwiczeń (50 % oceny końcowej) i egzaminu z wykładu (50 % ocenykońcowej); Niezależnie należy uzyskać minimum 51% z sumy punktów w częścićwiczeniowej (praca własna studenta i kolokwia) i minimum 51% z sumy punktów zegzaminu w części wykładowej (test pytań otwartych i zamkniętych).	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.